

Topaldia

ADRIANO DE MATA

I

Clairek belarritakoak ikusi ditu dendako erakusleihoan, goizean goiz, lanera bidean. Ederrak iruditu zaizkio. Baina badaki ezingo dituela inoiz erosi. Ez direla sekula bereak izango, ez dituela sekretuki maite duen mutilaren aurrean belarrietatik zintzilik izango. Hala ere, eguna hasteko modu ezin hobea izan da. Edo beharbada ez. Hori ez dago jakiterik. Orain, metroko karrajuak garbitzera bidean doala, tristezia du begietan itsatsita. Sekula izango ez dituen belarritakoetan pentsatzen ari delako, agian, edo sekula begiradarik eskaintzen ez dion mutilarengan duelako gogoia.

Garbitzaileen gelara joan da Claire, azken hamalau urteotan goizero-goizero egin bezala. Ohi denez, lehena izan da. Nahita egiten du, ez baitu gustuko goizeroko berbordu derrigortua, ezer ez esanagatik plantak egin behar izatea. Ezer ez esateko, hobe isilik. Nasara jaitsi denean ohiz kanpoko jendetza dagoela konturatu da. *Zer ote da?*, galdetu dio bere buruari. Beste sarreratik bi anbulantzia-gizon sartzen ikusi ditu, jendetza gehien biltzen den lekurantz bide egin nahian. Clairek ez du argi; zalantza gutxi, halere. Euren buruaz beste egiteko gero eta jende gehiagok aukeratzen du metroa azkenaldian, nahiz eta horrelako hiri handietan aukerarik ez falta. Claireri ere bururatu zaio inoiz edo behin bere buruaz beste egitea. Pentsamendu soila, beste edozein bezala. Baina, batez ere, bi seme-alaba txikiengatik baztertzen du, koldarrek besterik ez dutela euren buruaz beste egiten pentsatzeraino. *Aterabiderik errazena da, alegia, inork gutxi pentsatzen baitu bizirik geratzen direnengan* esanez amaitu ohi ditu bere buruarekiko eztabaidak.

Pentsamenduok buruan dabil bazterrak garbitzen. *Nola da posible horren goiz izatea eta dagoeneko horrenbeste zabor pilatzea? Txerria da jendea gero. Txerriei errespetu osoz, jakina.* Ezer lurrera botatzen duenik ikusiz gero, zer esan pentsatzen du, beti, benetako elkarrizketak sortzeraino; buruan, noski. Ez baita benetan ausartzen. Lankide batek gorriak eta bi ikusi zituen metroko erabiltzaile bati zirenak eta ez zirenak esateagatik. Gizonak, zernahitarako eskubidea zuela sinetsita, salaketa jarri, kasua nagusiengana iritsi eta, tira-bira zenbaiten ondoren, auzitegietan ikusi zuten elkar hurrena. Lankidea, esan beharrik ez, kale gorrian eta lanik aurkitu ezinik. Clairek noiz-behinka ikusten du, gainerako kalejaleekin batera, hiriko karrika eta etorbideetan hara-hona. Arrazoi osoa izan zuen esandakoa esateko, Claire ados dago, baina ondorioak ikusita, argi dago ez zuela merezi. Beraz, horrelakoetan Clairek beti kontrolatzen du bere burua garaiz. Ez baitu arazorik nahi.

* * *

Jacquelinek arreta eman diote bitxi-dendako belarritakoek. Politak direla ezin uka. Nahi gabe, zer soinekorekin jantziko dituen hasi da hausnartzen. Subkontzientearen azpjojokoa da. Bitxi-dendan sartu denerako, soinekoa dagoeneko gogoan aukeraturik, ondo konbinatuko duten zapatak ditu buruan. Garestiak dira belarritakoak, baina garestiagorik ikusita –eta erosita– dago inoiz. Erosi eta kalera. *Eta orain, zer?*, otu zaio. Horren denbora luzea eman du hirian, dendaz denda, nekatuta baitago. Etxera itzultzea erabaki du. Errepiderantz egin eta eskua altxatu du, etxera eramango duen taxia geldiarazteko. Taxira sartzera doalarik, dirurik geratzen ez zaiola konturatu da. Gidariari di-da batean itzuliko dela esan dio, kutxazain automatikora joan eta dirua hartu behar duela. Baina kutxazainera iristean, kreditu-txartelik ere ez duela konturatu da. *Eta orain, nola azaldu taxi-gidariari? Nola jasan horrelako lotsarik?* Ez itzultzea erabaki du, gidariak nazkatuta alde egingo duelakoan. Gidariak, ordea, Jacqueline begi bistatik galdu orduko egin du ospa. Aspaldian dabil gidari lanetan, eta ez zaio eskarmenturik falta.

Horregatik dago Jacqueline metroan. Guztiz egoera ezohikoa. Gogoan ditu belarritakoak eta gainerakoa eskudiruz ordaindu duela. Ez da konturatu, ostera, ozta-ozta izan duela ordaintzeko adina. Izan,

metroa ordaintzeko ere ez baitu orain. Jende gutxi dabilen metro-sarrera hautatu, eta agure baten atzetik sartu da, txartelik gabe. Ohikoa gazteen artean, ez horren ohikoa Jacqueline bezain ondo janzten duten emakumeen artean. Dena den, badaki metroko erabiltzaile gehienak –berez, metroko erabiltzaile guztiak, zalantzarik ez du– baino gizarte-maila altuagoa duela. Eta txartzainek, beraz, ez diotela txartelik eskatuko. *Horrela jantzita, horrela mugitzen den emakume glamurdunari, nor ausartuko da txartelik eskatzen? Hippyengana, tximadunengana, drogazaleengana besterik ez dute jotzen txartzainek. Metroa ordaindu gabe sartu direla kopetan idatzita dutenengana. Txanponerrukiengana.* Gogoko du hitza; hitza besterik ez.

Jacquelineren metroa iritsi da. Jendetza itzelezkoa da; usaina, jasanezina. Gainera, lineaz aldatu behar du. Horregatik ez du metroa maite. Jende txiroarentzako garraiobidea da metroa, gero eta argiago du. Metroz joan zen azken aldian hori bera pentsatu zuen baina, horren aspaldi izan zen ezen orain jadanik ez baitu gogoan.

Azkenik, horrenbeste gorabeheren ondoren, heldu da helmugara. *Bazen garaia. Sasoi hauetan eta horren luze jotzeak, badu meritua gero.* Orain, dena den, ibilalditxo du etxeraino. Horrelakoak jasan behar izaten dituzte txaletetan bizi diren aberatsek. Kalerantz ari dela, mundu guztia madarikatu bitartean, gizon gazte batek geldiarazi du:

–Arrasti on, andrea. Bidaitxartela, mesedez– esan dio, txartzainaren plaka erakustearekin bat.

Jacquelineri, bere burua egoera horretan ikusita, zail egin zaio erreakzionatzea. Segundo erdia besterik ez da izan, baina, eta txartzainena ez da konturatu ataka zailean dela. Egoera berria izanagatik, jakin baitaki zer egin: bila eta bila hasi da esku-poltsan, diru-zorroan eta poltsiko guztietan, baina ezin luzaroan bila aritu. Denbora aurrera doa eta ez daki nola konpondu egoera. *Dena den, nola demontre bururatu zaio txoriburu honi niri, Jacqueline Duponti, galdetzea? Umemoko hori oraindik galtzamotzetan batetik bestera zebilenean, nik jadanik banuen txaleta hiriaren kanpoaldean, eta igerilekua, eta bankuko presidentea zen senarra... Gauza larregi du buruan, ezin argi pentsatu. Gutxien espero duenean, bizibidea metroa garbitzen ateratzen duen arlote horietako batek berokirik heldu dio:*

–Barkatu, andrea. Metrotik ateratzean haxe erori zaizu. Atzetik etorri natzaizu, baina tramankulu hauekin guztiekin ezin izan naiz lehenago iritsi. Jacquelinek amets baten, amesgaizto baten barruan egotearen gero eta sentsazio handiagoa du. Orain zer gertatuko, eta garbitzaile ziztrin batek umiliazio gorenetik salbatu! Bestalde, sentimendurik bat ere adierazten ez badu ere, barrutik pozez zorutzen dago Claire. Beti gordetzen du txartel baliodunen bat, beti saiaturen da txartelzainen inguruan ibiltzen. Izan ere, neurrigabeko plazera ematen dio dirudunei, ataka zailetatik irteten laguntzean, geratzen zaien aurrpegia ikusteak; gainera, lagundu izanaren sentsazio ezin hobea izaten du.

* * *

Sarritan, arratsaldez libre duenean, Raphaëlek autoz eramaten du neska ikastarora. Autobusak izan badiren arren, neskari mesede egiteagatik, elkarrekin egoteagatik eta ikastarora bidean egoitza-auzo ikusgarritik igarotzen direlako. Berez ez dute zertan auzotik igaro baina, ia-ia bidean dagoenez, apur bat desbideratu eta aukera balliatu ohi du Raphaëlek ametsetan hasteko. Horrelakoetan, txaleta auke-ratzen du, egunaren arabera ezberdina: hiru solairukoa, lorategi handikoa, lore askoduna, gaztelu-itxurako teilatua duena... Egunaren eta umorearen araberakoa, betiere. Izan ere, Raphaëlek bat-batean aberastu eta horrelakoren batean bizitzea du amets; itxaropenik, ordea, gutxi. Neskak ere gustuko du txaletei begiratzea, baina jabe izateko gogorik gabe. Ondo baino hobeto daki-eta berehala aspertuko litzatekeela. Ez da aberats izateko jaio.

–Zer egin behar dugu horrelako etxetzarrean?

–Izan, zertarako besterik? –Raphaël ametsaren bidean den seinale– Izan, eta kitto.

–Hiritik urrun, aberatsez inguratuta... Benetan, Raphaël, hori ez da bizitzea.

–Eta txaleteko, sauna, udako lorategia, igerilekua...? Horrek ez du merezi, ala?

* * *

Aspaldi izan zen, oso aspaldi, Jacqueline etxera metroz itzuli zen azken aldi hura. Horren aspaldi, dagoeneko ez baitzuen gogoan horrenbeste ibili behar zuenik metro-geltokitik txaletera. Badaramatza gutxienez hamabost minutu oinez, eta oraindik urrun dago. *Bestalde, pentsatu du, hobe horrela: zenbat eta urrunago, orduan eta bake handiagoa; dena den, ez naiz egunero metroz itzuliko.* Baina nekazten hasia da. Hamabost minutu oinez, horren takoi handiak eta soineko estu-estu jantzita, ez baita erraza. *Eskerrak hiriaren beste aldean ez nagoen, atzerritarrak, txiroak, kalekume nazkagarriak bizi diren alde hartan. Taxiz ere ez nintzateke ausartuko. Auskalo zer topatuko nukeen. Zer izan da ba, azkena? Gorpua zarama-poltsan sartuta ibaian behera, ezta? Ez da harritzekoa, ez, auzoan bizi den jendaila ikusita...*

Jacquelineri ezinezkoa zaio aurrera jarraitzea. Erabat minduta ditu oinak. Badaki ez dela luzea etxerainoko bidea, baina leher eginda dago. Goiz osoa kanpoan, hau eta bestea erosi, eta hamaika poltsa soinean. Gainera, zenbat eta nekatuago, are pisutsuagoak dirudite poltsok. Esertzeko leku bila ari da, autoa ondoan geratu zaionean:

–Sartu, eramango zaitut!– oihu egin dio gidariak. Jacquelinek ez du ezezagunen autoetako oihuei aditzeko ohiturarik. Une honetan, dena den, ezerk ez du axola, etxera iritsi eta bainu bero-beroa hartzea baino. Arretaz begiratu du auto barrura, eta nor eta aspalditik ikusi gabeko loba dela konturatu da, Raphaël, neskaekin batera. Badaezpada ere, ondo ziurtatu du haiek direla, ez dela nekeak eragindako irudikeria hutsa. Eta barrura egin du jauzi. Auto barruan bero egiten du. Jacquelinek badaki laster iritsiko direla, beraz ez du berokia kenduko; lepokoa bai, ordea. Beroki luzea baino errazagoa da lepokoa kentzea. Bizkarrezurraren eta jarlekuaren artean utzi du. Eroso jarri da, begiak erdizka ixten zaizkio. Dena den, ezer gutxirako denbora, konturatu orduko etxe aurrean baitaude.

–Hemen da.

–Primeran –erdi lokaturik dago Jacqueline, eta ia ez da ohartu–. Eskerrik asko.

Izeko etxean eta neska ikastaroan utzita, autoa uztera joan da Raphaël, gurasoenera. Hortik etxera bide luzea duen arren, oinez

joatea erabaki du. Euria ari badu ere, tenperatura epel dago. Igarri da udaberria dela.

Raphaël, etxera bidean, aho bete hortz geratu da erakusleihoaren aurrean, belarritakoek erakarrita. Oparirik egiteko ohiturarik ez duenez, ezusteko ezin ederragoa hartuko du neskak, ziur. Ez daki diru nahikorik ote duen, baina. Ondoko kutxazainera joan da, zenbat diru geratzen zaion begiratzera. Tira, ez da egoerarik onena. Alabaina, neskari atsegin emateagatik, prest dago mementoz bizikletarik gabe geratzeko. Aspaldion izandako ilusiorik handienari uko egin behar, tamalez. Mundurik onenean ez bizitzearen arazoa.

Aspalditik dabil Raphaël bizikleta erosteko aurretzen. Izugarrizko bizikleta da, abiadura-aldagailu eta guzti. Orain duen kaskailuarekin alderatzerik ez; zaharra izateaz gain, aspaldi ematen dizkio buruhauste latzak, beti baitabil konpondu beharrean. Gainera, inoiz ez du bere-berea izan den bizikletarik eduki, lehengusuena edota anaia zaharrenarena hartu baitu beti oinordetzan. Txikitako ametsa du, beraz, bere bizikleta izatea, berak erositia, berak aukeratua. Eta dagoeneko badira hilabete batzuk begiz jota duenetik. Oso gustuko du Raphaëlek bizikletaz ibiltzea, batez ere menditik, eta berriarekin askoz hobeto, askoz erosoago moldatuko da, zalantzarik ez. Meskarekiko maitasunak, osterak, horrek baino gehiago balio du. Bizpahiru hilabete barru, agian, diru nahikoa aurrezteko gai izanez gero, bizikleta erosi ahalko du. Erakusleihoaren aurrean geratu da, pentsakor. Azkenerako, dendan sartu eta belarritakoak erosi dizkio. Ez da damutu.

Belarritakoak eskuratuta, neskaren erreakzioa imajinatu nahian dabil Raphaël. *Irrikaz nago zer aurpegi jarriko duen ikusteko*, pentsatu du. Halako batean gogor hasi du euria, eta metrora egin du. Arrastiko seiak dira, presa-ordua. Betidanik gorroto izan du arratsaldeko ordu hori. Goizez ez da gauza bera, inor gutxi baitabil lanera garaiz iristeko presaka. Bidaiari-kopurua oso banatuta dago, goizeko sei eta erdiak eta hamarrak bitartean. Gutxitan izaten da jende-pilaketa handirik goizez. Arratsaldez ezberdina izaten da. Lanetik irteteko, mundu guztia dabil presaka, eta goizez hiru ordu eta erdian *pilatzen* den jende-kopurua, oso barreiatuta, arratsaldez ordu erdian elkartzen da. Horregatik, sarritan, lantokitik ateratzean erosketak egitera joaten da, edo liburutegira, edo besterik gabe etxerantz hasten da, oinez,

poliki, eta apur bat aurrerago hartzen du metroa, oihaneko basapiztiak baretu direnean. Udako egun luze eta ederretan, gainera, sarritan egiten du bide osoa oinez. Lagun askok esana diote hiria alderik alde ibiltzea astuna, aspergarria, bortitza dela. Eta neurri batean arrazoi dute, kale nagusi, bulebar handi eta etorbide zabaletatik joanez gero, autoak, kamioiak, autobusak, motoak joan-etorri etengabean doazen kaleetatik joanez gero, alegia. Kale estu, bide mehar eta karrika isilak bilatzen jakinda, aldiz, oso atsegina da. Hiria alderik alde oinez egingo ez luketen horietako asko harritu egingo lirateke, inoiz Raphaëlek egiten duen bidea eginez gero, gorroto duten hiria zeinen atsegina izan litekeen konturatuta. Baina horrelako pertsonak tematuegi daude hiriaz gaizki esaka, gauzatxo atseginak bilatu eta gozatu beharrean. Gaur, dena den, jende-pilaketaren gorenean igo da Raphaël metrora. Hala eta guztiz ere, jende-pilaketaz ohartu ere ez da egiten. Xede bakarra du buruan belarritakoak eskuratu dituenetik: etxera iristean neskak jarriko duen aurpegia ikustea.

* * *

Claire, Jacqueline eta Raphaël bizi diren hiria itzela da, izugarria. Hainbat metro-lineak zeharkatzen dute iparretik hegora, mendebaldetik ekialdera. Eraikinak garaiak dira oso, etorbideak luzeak eta zaratatsuak, hiritarrak berekoiak. Kanean galduz gero, inor ez da laguntzera etorriko; laguntza bila inorengana joz gero, bestalde, litekeena da pertsona horrek ezentzunarena egitea eta, irtenbiderik ez duela ikusten badu –oso bistakoa delako harekin ari garela, esaterako–, litekeena da korrika hastea, presaka dabilenaren plantak eginez. Lorategiak, izan, badira. Lorategi pila, lorategi ederrak. Jendeak, aitzitik, lorategiez gozatzeko denborarik ez du. Aste barruan, nahikoa dute etxetik metrora, metrotik lanera, eta atzera etxera egitearekin. Asteburuetan –erran nahi baita, asteburuan lanik egin behar ez dutenek–, lanpetuegi daude hiritik kanpora joatearekin, indarberritzearekin, gehienek darabilten hitza erabiltzearren. Eta, indarberritzeko adina baliabiderik ez dutenek, nahikoa dute ostiral arratsaldean etxera iritsi, eta astelehen goiza noiz iritsiko txintxo-txintxo itxarrotearekin. Claire, Jacqueline eta Raphaël bizi diren hiria itzela da, izugarria. Herrialdeko hiririk populatuena da, denetarik du eta, hala ere, inork gutxiak bizi nahi du bertan.

* * *

Clairek bereak eta bi egin ditu belarritakoak burutik kentzeko, baina ezin. Egun guztiz belarritakoak buruan. Gaur, lankide bat gaixo dagoenez eta diru beharrean dagoenez, arratsaldez ere ari da lanean. Erratza pasatzen ari delarik, mutil bat ikusi du, jakako poltsikotik belarritakoak atera, goxo-goxo begiratu eta, ikusmira galduta, bihotz begiez ametsetan. *Zalantzarik ez dago, maite duen neskaentzat erosi berriak ditu eta gaur, afari erromantikoaren erdian, eman egingo dizkio.* Ametsetan hasi da Claire berriz ere. Eskailerak jaitsi, nasara joan, metrora igo eta dagokion geltokian jaitsi arte, ez dio amets egiteari utzi. Luze egiten du amets Clairek, bere buruari baimentzen dionean. Oraingoan, Raphaël ikustean; beste batzuetan, paperontzia ondo-ondoan izanagatik zaborra lurrera bota duen gizonari esango liokeen horretan pentsatzean.

Goizez eta arratsaldez lan eginagatik, arin joan zaio eguna, ia konturatu barik. Dagoeneko etxera joateko tenorea du Clairek. Raphaël gizon prestua buruan, gauzak hurrengo egunerako gertatu eta badoa. Etxean, ordea, ez dio Raphaëlen moduko inork itxarongo. Bi ume goseti topatuko ditu, eta etxeko lanei ekin beharra, kasurik onenean. Kasurik txarrean, aldiz, ur-konpainiaren oharra, fakturak ez ordaintzeagatik hornikuntza moztuko diotela esanez. Eskerrak eskolako beste ama batek, urrunegi bizi ez den batek, etxera ekartzen dituen umeak, eta Claire iritsi bitartean zaintzen. Mesede handia da, ezinezkoa baitzaio jagolerik ordaintzea. Arratsaldez lan egiten duen guztietan mesede itzela egiten dio auzokoak, eta Claire zorretan sentitzen da beti, mesedea atzera ordaintzeko modu bila. Claire etxera iritsi den unean bertan, Jacquelinereen senarra ere etxera iritsi da, baina oraindik ez daki Jacquelinek inoizko zorigaitzik larrienaren berri eman behar dionik, ezta goibel dagoenik ere, erosi berri dituen belarritakoekin batera doan poltsarik ez duelako.

Raphaël irribarrea ahoan iritsi da etxera. Neska noiz iritsiko zain dago, belarritakoak erakusteko. Oraindik goiz denez, lagun bati deitu dio, arratsalderako planik ba ote duen galdetzeko. Bi mutilak, txikitako lagun onak, filma ikusteko lotu dira. Zinemazale amorratua du laguna, eta beti dauka film interesgarriarik etxean.

Elkarrengandik gertu bizi dira, beraz Raphaël arin iritsi da. Patata frijituak jaten, garrantzirik gabeko gauzez hitz egiten –baita gai garrantzitsuez ere, tarteka– eta garagardoak edaten eman dute

arratsaldea. Joatekotan zenean, lagunak neska zelan doan galdetu dio, eta orduantxe gogoratu du Raphaëlek: *Ene! Osteguna da, eta ostegunetako ikastaroa berandu amaitzen du! Azken autobusa igaro baino askoz geroago! Molatan utzi dut ba autoa gurasoenean?*

–Mesedea eskatu beharrean nago, lagun– bururatu zaio orduan. Izan ere, gurasoen autoaren bila joanez gero berandutu egingo zaio, eta dagoeneko bada nahiko berandu.

–Nahi duzuna, motel!

–Autoa utziko didazu?

–Autoa? Zer ba?– galdetu dio lagunak, harriturik, horrelakorik eskatzen dion lehen aldia baita.

–Neskaren bila joateko. Ostegunetako ikastaroa azken autobusa igaro eta gero amaitzen duenez, beti joaten natzaio bila– urduri dago Raphaël, eta arrapalada bizian hitz egiten du. Baina gaur filmaren kontuarekin erabat ahaztu dut. Gurasoei autoa eskatu diet lehen, baina egunotan ez dut bururik, eta konturatu gabe itzuli egin diet! Eta bila joanez gero...

–Noski, txo! –moztu dio, Raphaël azalpenetan galtzen hasia dela ikusita–. Aspaldi ez dut erabili, eta on egingo dio mugimenduak! Giltzen bila noa. Eta lasai zaitetz, arren!

Autorantz egin dute ziztu bizian, eta ziztu bizian jo du Raphaëlek neskaren eskolarantz. Horrenbeste gauza buruan, stop seinalean ez da behar bezain luze gelditu. *Dena den, ez zetorren inor. Eskerrak, bestalde, herri honetan sekulan ez dagoen polizia-rik behar dugunean.* Aurrera jarraitu eta, gutxira, poliziaren sirena-hotsak entzuten hasi da. Segundo batzuk geroago, bide ertzean dago Raphaël, polizia-gizonei azalpenak ematen.

Gailuan putz egiteko eskatu eta positibo eman du. Ahaztua zuen lagunarekin garagardoak edaten ibilia zela. Autoa bide-bazterrean gerarazi eta polizia-autoan sarrarazi dute. Mozkor dagoelakoan, ez diote sinetsi neskaren bila joateko berandutu behar zaiola esan die-nean. Eta hantxe joan dira, bidean atzera, Raphaëlek duela minutu eskas batzuk egindako bide berean atzera.

II

Biharamunean, polizia-etxeko espetxetik ateratzean, gertuen duen metro-geltokirantz joan da Raphaél. Bidaitxartela erosi eta nasara jaitsi da. Bi hilabeterako kendu diote gidabaimena. *Garagardo alua! Nolatan ba detektatu zuen alkoholimetroak, buruak ezer igaritzen ez bazuen?* Suminduta dago. Zail izango du gertatutakoa ahaztea. Lagunaren autoa, behintzat, polizia-etxearen ondoan ikusi du, onik. Orain lagunari zer gertatu den esan beharko dio, berez harentzako ondoriorik ez izan arren. *Ea nola hartzen duen...* Eskailere-tan behera doala, dotore jantzitako emakume batek alde batera egin du, pasatzen uzteko, nazka-aurpegiaz. Egia da, aurreko eguneko arropa bera darama soinean, eta dutxatzeko aukerarik ere ez du izan. Emakumearen belarritakoei erreparatu die. Ez dute aurreko egunean neskarentzat erositako belarritakoen antzik baina, hala ere, ederrak dira. Bat-batean gogoratu egin du. *Ai ene, belarritakoak!* Jakako poltsikoetan begiratu eta hantxe topatu ditu. *Eskerrak. Behintzat neskak atzoko egunaren oroitzapen ona izan dezan.* Nola topatuko duen, eta topatuko duenik ere, kezkatzen du batez ere Raphaél.

Neska ez dago haserre Raphaéli bila joatea ahaztu zitzaiolako. Betidanik gustatu izan zaio mutilaren alde ahazkor hori. Gaugiro ederra zegoen, euririk ez, eta gertu bizi den lagun batenean eman zuen gaua. Kezkaturik, ziur, horrelakorik aipatu ez dion arren. Belarritakoei dagokienez, izugarri gustatu zaizkio. Raphaél, berriz, ez dago umorez. Espetxeko hotza izango da ahazten zailena, polizia-gizonen hitzalditxoa kontuan hartuta, noski: hurrengoan kontu handiagoz ibiltzeko, mozkortuta gidatzean nork bere bizitza ez ezik, gidari guztiena ere arriskuan jartzen duela eta abar, eta abar, eta abar. Neskari, esan gabe doa, grazia egin dio.

Lau urte besterik ez dira elkar ezagutu zutela. Herrian lanik aurkitu ez, eta atzerrira joatea erabaki zuen neskak, zorte bila. Raphaélek bezala. Lau urte besterik ez, eta hala ere ordutik izugarri zahartu direla iruditzen zaio neskari. Zahartu baino, garai hartan gazte-gazteak zirela. *Eta horren heldutzat nuen neure burual! Nork esan behar zidan lau urteren buruan apartamentua erosi, elkarrekin bizi eta apaintzeko lanetan ibiliko ginela!*

–Belarritako politak–. Clairek normalean ez du metroko bidaia-riekin hitz egiten, oso une berezietan ez bada. Atzotik amets egina-razten dioten belarritakoak ikusi berri ditu, ordea, eta ezin izan dio eutsi.

–Oso belarritako politak dituzu– errepikatu du, neskak entzun ez diola ematen baitu.

–Bai? Gustuko dituzu?– erantzun dio, azkenean, berari ari zaiola konturatu denean. Metroa garbitzen ikusten du emakume hori sarri-tan; hala ere, inoiz ez diote elkarri hitzik esan.

–Oso. Orjinalak dira, bereziak.

–Oparia izan dira. Lagunaren oparia.

–Ba lagunari esan oso ondo aukeratu duela, neure partez.

–Mila esker. Esango diot, esango diot–. Elkar agurtzeko denbora besterik ez dute izan, neskak jaitsi behar duelako. Pozik dago metro-ko garbitzaileak esandakoaz, belarritakoak opari jasotzearen parekoa izan da ia. Ezezagun batek horrelakorik esaten dion lehen aldia da. Gustura geratuko litzateke berbetan, presaka ez balebil. Clairek ere irribarrea du ezpainetan. Inoiz baino tristeago eta malerusago dago, ordea. *Zorionekoak badira gero, hiri madarikatu honetan...*, pentsatu du bere baitarako.

III

Gaurkoan, aspaldiko partez, Raphaëlek eta neskak libre dute eguna, biek batera. Udaberi euritsua dute aurten, beraz, eguzkiak hiri grisa argitu duen honetan, ez dira izan gristasunaren berdeaz gozatzera irten diren bakarrak: larunbata da "jende askorentzat jai-eguna, beraz", parkea mukurua dago. Hiri griseko biztanleak udaberri-minez daude.

Neska burutik kendu ezinik dabil atzo, metroan, belarritakoak zirela-eta hitz egin zion garbitzailea. Unean bertan hitz egiten geratzeko irrikaz geratu zen; parkean, gaur ere, aurpegia eguzkiak epel-tzen diola, harekin luze hitz egiteko gogoia du. Benetan on egin zion ezezagun haren laudorioak. Raphaëli pentsamenduon berri eman dio, bihotza arindu nahian-edo.

Raphaël kontu-kontari dabil: udarako asmoak, aspaldi ikusi gabeko izeko berriz ikusi izana... *Ene! Izeko! Egia!* Aurreko egunean, etxeraino lagundu ziotenean, lepokoa ahaztuta utzi zuen autoan... *Deitu egin behar diot!* Halako batean, neska norbait deika hasi zaio. Emakume txiki eta gazte bati, askoz zaharragoa ematen duen emakume bati deika:

–Kaixo, zer moduz? Gogoratzen nauzu? Atzo belarritako politak nituela esan zenidan, metroan...– agurtu du.

–Egun on! Bai, noski, gogoan dut. Nola ez! Horrelako belarritakoak ez dira erraz ahazteko modukoak... –erantzun du Clairek–. Eta gaur ere jantzi dituzu!

–Bai, bai, izugarri gustuko ditut. Eta zu zer moduz? Eguna profita-tu nahian, ezta? Eguraldi polita dugu, aspaldiko partez!

–Hala da, bai. Hemendik gertu bizi naiz. Jaieguna dudanez eta umeak asteburu pasa joan direnez, nebarekin itsasertzera, hemen nago. Haiekin joango nintzateke, bihar lanik egin behar ez banu, baina...

–Geuk ere jaieguna dugu, eskerrak eguraldi ona dugun. Begira, mutila aurkeztuko dizut, Raphaël. Raphaël, atzo metroan belarritako politak nituela esan zidan neska– Eta Claireri begira –honen errua da! Bide batez, Lucie naiz. Nola duzu izena?

–Claire, atsegin handiz.

–Urte askotarako, Claire.

Bazegoen ba, Claire, mutil hori nonbait ikusia zuela. *Noski! Metroan, non bestela?*

–Belarritakoak erosi berritan ikusi zintudan herenegun, metroan esan du Clairek. Pozez ezin kabiturik zenbiltzan, ametsezko hodeietan...

–Zelan dakizu neu nintzela? Metroan ez dabil ez, jende gutxi...– Raphaël ezin sinetsirik dabil.

–Zelan? Ba preseski horregatik... Hiritar honetan inork gutxi-k izaten du horrelako irribarrerik aste barruan. Beraz...

Gustura baino gusturago daude Claire, Raphaël eta Lucie parkean. Gustura egoteko modukoa da, egia esan. Igartzen da udaberria dela. Txoriak txioka, bikoteak belarretan, umeak nonahi.

–Barkatu, neskak, telefonoz deitzera noa –esan du Raphaëlek, telefono-kabina ikusi bezain laster –Oraintxe nator– Raphaël, neskak utzita, izeko Jacquelineri deitzera joan da. Izekok atoa erantzun du. Ostegunean izandako leku guztietara joana zen galdetzera, lepokoa ikusi ote zuten: bitxi-dendara, kafea hartu zuen tabernara, merkataritza-galerietara... Metrora ere joan zen –gogoratzekoa zen, beraz, Jacqueline bi egunez metroan, aste berean–, baina galdutako objektuen departamentuan ez zuten lepokorik. Raphaëlen autoan pentsatu ere ez zuen egin. Egun bakarrean hiru katastrofe itzelezko bizitzekotan izan zen, etxetik irteteko ezgauza. Aurreko egunean hiria goitik behera ibili ostean, bainuontzian ari da penak urtzen, lobak deitu dionean. Horren maite du lepokoa, ezen segituan etorri baita bila. Di-da batean, taxitik irteten ikusi du Raphaëlek, parkeko sarrera nagusiaren ondoan, eta dei egin dio. Jacqueline hirukotearengana iritsi eta ezer esan orduko seko geratu da. Nor ikusiko, eta metroan ohorea salbatu zion garbitzailea, loba eta neskarekin batera. Jacquelinnek inork baino hobeto egiten ditu itxurak, ordea. Itxurak egin bai, baina barru-barruan badaki garbitzailearekin zorretan dagoela.

–Goazen jatetxera. Neure kontu– esan du azkenean, aurkezpenak eginda, barrenak erabat janda amaitu orduko.

–Elkar ezagutzen duzue, beraz?– galdetu du Raphaëlek jatetxera bidean, inoiz baino harrituago. Ezin baitu sinetsi izeko horren maila baxuko (izekok normalean darabiltzan hitzak erabiliz) inorekin mespretxuzko begiradaren mailatik gorako ezer partekatzeko gai zenik.

–Bai –erantzun du Jacquelinek, Clairereengan dituela begiak–. Etxera metroa ordaindu gabe itzuli nintzen hartan... ostegunean, alegia... metroko kontrolatzaileek txartela eskatu zidaten eta Clairek salbatu ninduen hondamenetik, baliozko bidaitxartela eman zidan-eta. Min eman dio lobaren eta neskaren aurrean horrela hitz egin beharrak.

–Autoz eraman zintugunean?– jatetxera iritsi dira, eta Raphaëlek ezin sinetsirik jarraitzen du. Hala dago Claire ere. Aberaskumeak herriaren etsaiak direla aspaldi dabilkio buruan, gizarteko ezberdinta-

sunez jabetu aurreko garaitik, ia; hala ere, gorrotoa ere ez da, gustura hartuko bailuke aberatsen baten lekua, ahal izatera. Eta orain, apartekorik ez duen bazkaria uste hori pikutara bidaltzear da. Zail izango du bazkariaz gozatzea eta aldi berean pentsamenduak argi izatea.

–Edonork egoera horretan egingo lukeena besterik ez nuen egin, andrea– erantzun du Clairek.

–Eskerrik asko, dena den– esan du Jacquelinek, oraindik gorriturik.

–Ez horregatik– Claireren erantzuna.

–Eta nolatan ez zenuen ba etxerakoan metroa ordaindu, izeko? Gogoan dut, gainera, leher eginda zeundela kalean ikusi eta autoan igoarazi zintugunean. Horren nekatuta, ezen ez baikenuen ezer galdetu nahi izan, badaezpada ere...

–Belarritakoak eta gainerakoa erosita –nahi gabe, eskuak belarrietara eraman ditu–, dirurik gabe geratu nintzen. Kreditu-txartela ere, nonbait, etxean. Beraz, osabari deitzeko adina ere ez...

Bazkaria primeran doa batzuentzat zein besteentzat. Claireren barneko tira-birek lasaitzera egin dute Jacqueline ezagutu ahala. Raphaël eta neska ere gizakume onak dira. Gustuko du haien arteko eztitasunak ematen duen giroa; elkar maite dutela argi dago. Jacqueline ere pozarren dago, aspalditik ez baitu lobarekin lasai hitz egiteko denborarik hartu, ez eta neska behar bezala ezagutzeko aukerarik ere. Raphaël ezin isildurik dabil: apartamentu berria apaintzea, neska-aren bila zihoala positibo eman zueneko... film italiarra dirudi, guztiz sinesgaitza, eta gainera badu kontatzeko era berezia, umore beltzez betea. Barre egiteko kontua ez izanagatik, gogotik egin dute barre emakumeek, bai eta Raphaëlek berak ere. Zerbitzariak azkenburukoa ekarri du.

–Bide batez, non erosi zenituen belarritakoak? –galdetu du Raphaëlek–. Izan ere, atzo bertan oparitu nizkion horrelakoak hemen ondoan dudan neska honi – sorbaldatik heldu dio Lucieri –, berarentzat aproposak iruditu zitzaizkidalakoan.

–Udaletxearen atzeko karrikan, taxi-geltokiaren ondoan dagoen bitxi-dendan. Izenik ez dut gogoan... Ez dakit ezagutzen duzun–.

Jacqueline konturatu egin da Raphaëlen neskak belarritako berdinak dituela, noski, baina ez du ezer esan nahi izan. Ez du konplimendurik egiteko ohiturarik, nahiz eta neskari ondo baino hobeto geratzen zaizkiola jakin.

–Bai, bai, badakit non den. Hantxe erosi nituen neuk ere.

–Ondo ematen dizute esan dio azkenean Jacquelinek, barrutik indar izugarria bilduta.

–Eskerrik asko. Ikaragarri gogoko ditut. Badakizu, Raphaël ez da opariak egin zale, baina egiten dituenetan bete-betea asmatzen du.

Claireren begiak bertantxe tristatu dira. Izan ere, berak ere bada-ki non dagoen bitxi-denda...

–Zer duzu, Claire?– Raphaëlen neska atoa konturatu da.

–Ezer ez... ni ere bitxi-denda horren aurrean izan nintzen luza-roan, belarritakoei begira... luxu hutsa niretzat...– Kalaka ederrean ari ziren laurak ordura arte; Claireren hitzek, ordea, zer pentsatu eman diete guztiei, eta isilean amaitu dute bazkaria. Claireren egia bortitzak mutu utzi du Raphaëlen neska. Jacqueline ez da beste ezer esaten ausartzen, lotsatuegi dago, lehenago esandakoek Claireri min eman diotelakoan. Raphaëlek, aitzitik, ez daki nora begiratu ere. Bazkaltzen amaitzean eta Jacquelineri eskerrak emanda, etxera joan behar zutela esan dute batzuek zein besteek. Jatetxearen ataurrean elkarri agur esan, eta nor bere etxera: Jacqueline, luxuaren miseriara; Claire, behar gorriaren egunerokotasunera; Raphaël eta neska, berrikuntzen buruhausteetara.

* * *

Claire, Jacqueline eta Raphaël bizi diren hiria itzela da, izugarria. Herrialdeko hiririk populatuena da, denetarik du eta, hala ere, inork gutxiak bizi nahi du bertan.

Clairek belarritakoak ikusi ditu dendako erakusleihoan, etxera bidean. Ederrak iruditu zaizkio. Baina badaki ezingo dituela inoiz erosi. Ez direla sekula bereak izango, ez dituela sekretuki maite duen muti-laren aurrean belarrietatik zintzilik izango. Hala ere, eguna amaitzeko modu ezin hobea izan da. Edo beharbada ez. Hori ez dago jakiterik.

Orain, jatetxetik etxera bidean doala, tristezia du begietan itsatsita. Sekula izango ez dituen belarritakoetan pentsatzen ari delako, agian, edo sekula begiradarik eskaintzen ez dion mutilarengan duelako gogoia.